

Vergaderjaar 2005–2006

30 411

Regels omtrent instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming (Wet handhaving consumentenbescherming)

Nr. 20

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 september 2006

Hierbij bied ik u ter informatie en conform mijn toezegging aan de Tweede Kamer bij de behandeling van de Wet handhaving consumentenbescherming (Eerste Kamer 2005–2006, 30 411, nr. A) het eerste consultatiedocument van de Consumentenautoriteit aan¹.

Het wetsvoorstel voor de Wet handhaving consumentenbescherming (Whc), waarmee aan de Consumentenautoriteit formeel bevoegdheden worden toegekend, ligt momenteel voor in de Eerste Kamer en zal naar verwachting dit najaar worden behandeld. Daarna kan de Consumentenautoriteit met haar toezichts- en handhavingsactiviteiten starten. Vooruitlopend hierop consulteert de Consumentenautoriteit onder mijn verantwoordelijkheid betrokken partijen over de prioriteringscriteria en voorgenomen aandachtsgebieden voor het komende jaar. Daarvoor is dit consultatiedocument bedoeld.

Collectieve consumentenbelangen

Met de Tweede Kamer is bij de behandeling van het bovengenoemde wetsvoorstel ook gesproken over het begrip collectieve consumentenbelangen. Het lid Örgü (VVD) heeft hierover een motie ingediend (Tweede Kamer 2005–2006, 30 411, nr. 15). Daarover wil ik het volgende opmerken. De Consumentenautoriteit is bevoegd op te treden tegen overtredingen van consumentenregels uit het Burgerlijk Wetboek en uit de Prijzenwet en de Colportagewet. Het wetsvoorstel Whc spreekt van collectieve belangen als de belangen van een aantal consumenten door een inbreuk zijn of kunnen worden geschaad. Dat is een vrij ruime definitie. Mij zijn tot op heden in andere OESO landen of in andere lidstaten van de EU geen nadere definities van dit begrip bekend. Duidelijk is in ieder geval, dat de definitie uitsluit dat de Consumentenautoriteit optreedt in geschillen tussen een individuele consument en een aanbieder.

Maar daarnaast zijn veel situaties mogelijk: immers, een «aantal consumenten» zal worden geraakt indien een landelijke elektronikaketen onredelijke algemene voorwaarden hanteert, maar evenzo kan «een aantal

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

consumenten» worden geraakt indien een lokale supermarkt misleidende reclame-uitingen hanteert. In beide voorbeelden zou gesproken kunnen worden van «collectieve consumentenbelangen». Niettemin is duidelijk, dat er een groot verschil zit tussen de «aantallen consumenten» die kunnen worden geschaad in de twee genoemde voorbeelden.

Het aantal klachten dat de Consumentenautoriteit ontvangt over een bepaalde gedraging van een aanbieder, is niet bepalend voor de vraag of sprake is van een «collectief consumentenbelang». Het kan immers zo zijn, dat al deze klachten andersoortige en «op zichzelf staande gevallen zijn» die niet wijzen op een structurele overtreding door de desbetreffende aanbieder. Evengoed kan een enkele klacht, een signaal uit de media of van een andere toezichthouder voldoende zijn voor de Consumentenautoriteit een onderzoek te starten, indien het vermoeden bestaat dat sprake is van een gedraging van een aanbieder die het kenmerk in zich heeft dat meerdere consumenten op eenzelfde manier zijn of kunnen worden geraakt.

Het is aan de Consumentenautoriteit aan te tonen dat consumenten zijn of worden geraakt door een bepaalde gedraging van een aanbieder. Daarvoor is niet noodzakelijk dat een groot aantal consumenten al is geschaad door een bepaalde gedraging. Het is voldoende dat aannemelijk wordt gemaakt dat consumenten in de toekomst kunnen worden geraakt door zo'n gedraging van een aanbieder als deze zijn praktijk niet aanpast. Bewijs van individuele consumenten die al schade hebben ondervonden, kan daarbij uiteraard wel ondersteunend zijn.

De Consumentenautoriteit zal niet in alle gevallen waarin mogelijk sprake is van een inbreuk op de collectieve consumentenbelangen kunnen optreden. De beperkte omvang van de organisatie noodzaakt tot het maken van keuzes. Op basis van selectiecriteria die in het consultatiedocument staan genoemd en die nu aan marktpartijen worden voorgelegd, zal tot een nadere afweging van werkzaamheden worden gekomen. Daarbij zal de impact van de inbreuk leidend zijn. Het kan daarbij zowel om de omvang van de schade voor consumenten, de aantasting van het consumentenvertrouwen als de gevolgen voor de eerlijke handel tussen ondernemingen gaan.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
C. E. G. van Gennip